

ODBORNÉ STANOVISKO HLAVNEJ KONTROLÓRKY OBCE NESLUŠA K NÁVRHU ROZPOČTU NA ROKY 2024 – 2026

Podľa § 18f ods. 1 pís. c) zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov predkladám odborné stanovisko k návrhu rozpočtu na rok 2024 (ďalej len stanovisko).

Návrh viacročného programového rozpočtu obce Nesluša na roky 2024 – 2026 bol zverejnený na úradnej tabuli obce, na elektronickej úradnej tabuli a na webovom sídle obce (www.neslusa.sk).

Dňom vyvesenia návrhu rozpočtu začala plynúť najmenej desať dňová lehota, počas ktorej mohli fyzické osoby a právnické osoby uplatniť pripomienku k návrhu rozpočtu v písomnej forme, elektronicky alebo ústne do zápisnice na obecnom úrade.

A. ZÁKLADNÁ CHARAKTERISTIKA NÁVRHU ROZPOČTU

Pri spracovaní môjho stanoviska som vychádzala z posúdenia návrhu viacročného programového rozpočtu na roky 2024 – 2026 (ďalej len návrh rozpočtu). Posudzovala som zákonnosť ako aj metodickú správnosť jeho zostavenia a predloženia na schválenie obecnému zastupiteľstvu (ďalej len OZ).

Legislatívnym východiskom zostavenia rozpočtu je zákon č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v z. n. p. (ďalej len zákon o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy).

Podľa §4 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy rozpočet obce je základným nástrojom finančného hospodárenia v príslušnom rozpočtovom roku, ktorým sa riadi financovanie úloh a funkcií obce. Rozpočet obce vyjadruje samostatnosť hospodárenia obce. Obsahuje príjmy a výdavky, v ktorých sú vyjadrené finančné vzťahy k právnickým osobám a fyzickým osobám – podnikateľom pôsobiacim na území obce, ako aj k obyvateľom žijúcim na tomto území, vyplývajúce pre ne zo zákonov a z iných všeobecne záväzných právnych predpisov, zo všeobecne záväzných nariadení obce, ako aj zo zmlúv.

Podľa § 4 ods. 4 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy súčasťou rozpočtu obce sú príjmy a výdavky obcou zriadenou rozpočtovej organizácie. Základná škola s materskou školou ako rozpočtová organizácia obce je svojimi príjmami a výdavkami zapojená na rozpočet obce a ako subjekt rozpočtového procesu na obci je súčasťou tvorby rozpočtu a následne aj súčasťou zmien rozpočtu obce.

V rozpočte obce sa uplatňuje rozpočtová klasifikácia v súlade s osobitným predpisom.

Podľa §9 ods. 1 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy viacročný rozpočet je strednodobý ekonomický nástroj finančnej politiky obce, v ktorom sú v rámci ich pôsobnosti vyjadrené zámery rozvoja územia a potrieb obyvateľov vrátane programov obce najmenej na tri rozpočtové roky.

Rozpočet na rozpočtový rok 2024 je po jeho schválení OZ záväzný, rozpočty na nasledujúce dva rozpočtové roky sú orientačné.

Návrh rozpočtu je zostavený v členení na:

bežný rozpočet, kapitálový rozpočet a finančné operácie podľa funkčnej a ekonomickej rozpočtovej klasifikácie.

Navrhované výdavky rozpočtu obce sú alokované do 9 programov, ktoré sa vnútorne členia na podprogramy, prvky a projekty. Každý program predstavuje rozpočet obce pre danú oblasť, má definovaný zámer, vyjadrujúci želaný dlhodobý dôsledok plnenia príslušných cieľov, ktoré si obec stanovila. Každý program má priradený stručný, výstižný názov. Programy a ich časti obsahujú konkrétne merateľné ciele, ktoré prezentujú plánované výstupy a výsledky práce obce a obecných organizácií v nasledujúcich troch rokoch. Podprogram je ucelená časť programu, ktorá obsahuje vzájomne súvisiace aktivity a špecifikuje súvisiace tematické a výdavkové skupiny programu. Každý podprogram má pridelený stručný a výstižný názov. Prvok je časovo neohraničená bežná aktivita, ktorá produkuje tovar a službu. Každý prvok má pridelený stručný, výstižný názov. Vo väčšine programov obce je funkcia prvku obsiahnutá v podprograme.

B. VÝCHODISKÁ TVORBY ROZPOČTU

Východiskom pre zostavenie návrhu rozpočtu je vývoj príjmov a výdavkov v predchádzajúcom období, t. j. skutočné plnenie rozpočtu k 31. 12. 2021, k 31. 12. 2022, monitoring vývoja rozpočtu za rok 2023 a očakávané plnenie k 31. 12. 2023. V príjmovej časti rozpočtu sa vychádza z aktuálnych prognóz daňových príjmov verejnej správy na roky 2024 až 2026 ako aj z uzatvorených zmluvných vzťahov, ktoré ovplyvňujú príjmovú a výdavkovú časť rozpočtu. Rozpočet na roky 2025 a 2026 nie je v zmysle § 9 ods. 3 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov záväzný.

Obec má podľa § 12 ods. 3 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy povinnosť v priebehu rozpočtového roka sledovať svoje rozpočtové hospodárenie, monitorovať vývoj príjmov a k tomuto vývoju prispôbiť čerpanie výdavkov. Na základe priebežného sledovania plnenia rozpočtových príjmov a čerpania rozpočtových výdavkov je nevyhnutné v rozpočte vykonávať zmeny rozpočtu výdavkov a to vrátane zmien programov obce. Zmeny rozpočtu sa vykonávajú rozpočtovými opatreniami, ktoré sú predkladané OZ.

Rozpočet Obce Nesluša na rok 2024 je navrhnutý ako vyrovnaný.

Bežné príjmy rozpočtu sú navrhované vo výške 2 354 311 €, výdavky 2 085 015 €, kapitálové príjmy sú rozpočtované na 1 009 328 €, výdavky na 1 474 500 € a rozpočet finančných operácií tvoria príjmy vo výške 195 876 €.

Schodok kapitálového rozpočtu je krytý prebytkom bežných príjmov a finančných operácií.

Návrh programového rozpočtu obce Nesluša na roky 2024 – 2026 v členení na funkčnú a ekonomickú klasifikáciu je uvedený v tabuľkovej časti programového rozpočtu - Návrh finančného rozpočtu obce v členení podľa programov.

Rozpočtové hospodárenie obce – zostavenie rozpočtu obce v €:

Rozpočet obce	Príjmy	Výdavky	Prebytok/schodok rozpočtu
Bežný rozpočet	2 354 311,00	2 085 015,00	269 296,00
Kapitálový rozpočet	1 009 328,00	1 474 500,00	- 465 172,00
Rozpočet príjmov a výdavkov spolu	3 363 639,00	3 559 515,00	-195 876,00
Finančné operácie	195 876,00	0,00	195 876,00
Rozpočet	3 559 515,00	3 559 515,00	0,00

Rozpočet bežných príjmov:

Bežné príjmy z hľadiska zdrojov sú vlastné a cudzie.

Bežné vlastné príjmy sú daňové a nedaňové.

- Daňové príjmy :

Dane, z príjmov, ziskov a kapitálového majetku

Podielová daň v správe štátu podľa zákona č. 564/2004 Z. z. tvorí významnú a najdôležitejšiu časť vlastných príjmov územnej samosprávy, čo sa týka podielu na celkových príjmoch.

Výnos dane z príjmov poukázaný územnej samospráve je 1 278 745 €. V zmysle zákona č. 564/2004 Z. z. o rozpočtovom určení výnosu dane z príjmov územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov výnos dane z príjmov fyzických osôb je príjmom rozpočtu obcí vo výške 70 %. Výnos dane sa rozdeľuje podľa kritérií v zmysle nariadenia vlády o rozdeľovaní výnosu dane z príjmov územnej samosprávy č. 668/2004 Z. z. Predpokladaný príjem je rozpočtovaný podľa septembrovej prognózy Ministerstva financií Slovenskej republiky. Tak ako v roku 2023, aj v roku 2024 sa ráta s podielom na dani z príjmov právnických osôb. Z dôvodu opatrnosti obec pristúpila k použitiu prognózy, ktorej odhad výšky podielových daní je oproti októbrovej prognóze Rady pre rozpočtovú zodpovednosť nižší o 222 929 €.

Dane z majetku

Daň z nehnuteľností 82 522 €

Daň z nehnuteľnosti upravuje zákon č. 582/2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady v znení neskorších predpisov.

Daň z nehnuteľností sa člení na daň z pozemkov, daň zo stavieb a daň z bytov a nebytových priestorov. Pre vyrubenie dane je rozhodujúci stav k 1. januáru zdaňovacieho obdobia. Z dôvodu zmeny informačného systému, oneskoreniu výrubu za rok 2023 a z toho vyplývajúceho nižšieho odhadu výberu v roku 2023 je návrh na rok 2023 vypočítaný podľa výrubu v roku 2021 zvýšeného o navrhovanú zmenu sadzieb daní (v prípade pozemkov zvýšenie o cca 100 % a v prípade stavieb a bytov 75 %).

Dane na tovary a služby

Ostatné miestne dane 93 407 €

Pre jednotlivé miestne dane vyberá obec na základe zákona o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady – daň za psa, daň za ubytovanie, daň za užívanie verejného priestranstva, daň za komunálne odpady a drobné stavebné odpady. Aj pri ostatných daniach sa vychádza z výrubu z roku 2021 navýšeného z dôvodu zmeny sadzby v prípade dane za psa zo 6 € na 7 € a v prípade dane za komunálne odpady z 22,01 na 25 €.

- Nedaňové príjmy:

Príjmy z podnikania a vlastníctva majetku

Príjmy z vlastníctva: 3 772 €. Príjmy za prenájom nehnuteľného majetku (z prenajatých pozemkov, z prenajatých budov, priestorov a objektov, z prenajatých strojov, prístrojov, zariadení, techniky a náradia).

Administratívne a iné poplatky a platby

Administratívne poplatky 7 217 €. V tejto podpoložke sú rozpočtované správne poplatky vyberané obcou, predovšetkým výber správnych poplatkov za overenie podpisov, výruby stromov, povolenie rozkopávok, za stavebné povolenia a pod. Položka obsahuje aj príjem z odvodu prevádzkovateľov hazardných hier.

Poplatky a platby z nepriemyselného a náhodného predaja služieb 82 482 €, ktoré nie sú priemyselnej povahy a príjmy z predaja spojené s obvyklými sociálnymi a spoločenskými službami. Pri vodnom sa počíta so zvýšením sadzby z € 0,50 na € 0,70 za m³, ďalšie administratívne poplatky a iné poplatky (za odber podzemnej vody, za znečistenie ovzdušia).

Iné nedaňové príjmy:

Ostatné príjmy 13 422 €. V obci pod tento príjem spadajú odvody z prevádzkovania stávkových hier, refundácia elektriny na bývalom zdravotnom stredisku a v centre obce, príjem za stravné lístky zo sociálneho fondu a od zamestnancov.

Príjmy rozpočtových organizácií 97 900 €. Zahrnujú odvod z príjmového účtu rozpočtovej organizácie obce – Základnej školy s materskou školou Nesluša. Sú to príjmy na účte školskej jedálne, školského klubu poplatky v materskej škole a v centre voľného a pod.

Granty a transfery

Transfery v rámci verejnej správy 870 563 €

Obec v tomto roku počíta s dotáciami zo štátneho rozpočtu, zdrojov Európskej únie a od iných organizácií:

Normatívne finančné prostriedky pre základnú školu	614 500 €
Žiaci zo sociálne znevýhodneného prostredia	1 250 €
Asistent učiteľa	24 768 €
Vzdelávacie poukazy pre základnú školu	6 880 €
Dotácia na stravovanie žiakov materskej a základnej školy	71 250 €
Iné (špecifiká, učebnice, školské potreby)	9 165 €
Projekt NIVAM	34 575 €
Príspevok pre 5-ročné deti materskej školy	17 612 €
Spolu pre základnú školu	780 000 €

Prídavky na deti	2 880 €
Na energie	6 255 €
Ubytovanie na utečencov	4 000 €
Stavebný úrad	4 829 €
Cestná doprava	138 €
Životné prostredie	352 €

Matrika	6 083 €
Register obyvateľstva	1 094 €
Voľby	4 500 €
Sklad civilnej ochrany	312 €
Dom opatrovateľských služieb	57 120 €
Dotácia na dobrovoľnú požiaru ochranu	3 000 €

Kapitálové príjmy : Obec v najbližšom období nepočíta s príjmami predaja majetku.

Granty a transfery

Transfery v rámci verejnej správy 1 009 328 €

Obec v tomto roku počíta s dotáciami zo štátneho rozpočtu a zdrojov Európskej únie :

Zníženie energetickej náročnosti budovy základnej školy	250 000 €
Debarierizácia budovy základnej školy	304 000 €
Fotovoltaické panely na budove materskej školy (refundácia)	46 828 €
Sociálne zariadenie v budove bývalého zdravotného strediska	408 500 €

Vývoj príjmovej časti rozpočtu v €:

Rok	Schválený rozpočet príjmov celkom	Skutočnosť naplnenia príjmov celkom
2018	3 946 453,00	2 829 624,57
2019	3 227 027,00	3 152 893,63
2020	2 752 089,00	2 455 569,60
2021	2 944 986,00	3 095 601,35
2022	2 925 289,00	2 981 740,23
2023	3 100 691,00	OS 2 947 264,00
Návrh 2024	3 559 515,00	

Vývoj výdavkovej časti rozpočtu v €:

Rok	Rozpočet výdavkov celkom	Skutočnosť čerpania výdavkov celkom
2018	3 946 453,00	2 653 932,60
2019	3 164 462,00	2 757 094,87
2020	2 655 051,00	1 662 009,16
2021	2 944 986,00	2 611 534,45
2022	2 925 289,00	2 742 565,29
2023	2 938 000,00	OS 2 751 388,00
Návrh 2024	3 559 515,00	

Vývoj bežných príjmov v €:

Rok	Schválený rozpočet bežných príjmov	Skutočnosť plnenia bežných príjmov
2018	1 849 635,00	1 740 157,02
2019	1 942 381,00	1 998 248,68
2020	2 031 870,00	2 062 791,88
2021	2 037 656,00	2 184 498,08
2022	2 128 718,00	2 313 755,50
2023	2 459 933,00	OS 2 613 487,00
návrh 2024	2 354 311,00	

Granty a transfery

	Skutočnosť 2021	Skutočnosť 2022	Schválený rozpočet 2023	Očakávaná skutočnosť 2023	Návrh rozpočtu 2024
Dotácie	858 683,59	946 857,87	1 140 389,00	1 135 402,00	1 876 891,00
Iné zdroje	3 000,00	3 000,00	3 000,00	3 000,00	3 000,00
Ostatné príjmy	5 491,11	4 347,14	24 610,00	0,00	0,00
Celkom	867 174,70	954 205,01	1 167 999,00	1 138 402,00	1 879 891,00

Obec v tomto roku počíta s dotáciami zo štátneho rozpočtu, zdrojov Európskej únie a od iných organizácií.

Financovanie rozvojových investičných programov je zabezpečené z cudzích zdrojov (granty a transfery). Spolu financovanie musí byť zabezpečené obcou z jej z vlastných zdrojov.

Finančné operácie

Celková výška

195 876 €

Finančná operácia pre účely rozpočtového procesu je každá transakcia s finančnými aktívami a finančnými pasívami.

Zostatok na finančných účtoch

195 876 €

	Skutočnosť 2021	Skutočnosť 2022	Rozpočet 2023	Oč.skutočnosť 2023	Návrh 2024
Štátne dotácie	34 161,16	69 416,21	32 326,00	32 326,00	0,00
Vlastné zdroje	759 956,17	403 699,06	199 814,00	112 422,00	195 876,00
Iné zdroje	3 760,30	4 060,30	3 000,00	29 918,00	0,00
Ostatné príjmy	13 138,14	0,00	0,00	0,00	0,00
celkom	811 015,77	477 175,57	235 140,00	174 666,00	195 876,00

C. ZÁVEREČNÉ ZHODNOTENIE NÁVRHU VIACROČNÉHO PROGRAMOVÉHO ROZPOČTU

Návrh rozpočtu je spracovaný v súlade so zákonom č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov ako viacročný rozpočet na roky 2024 – 2026 a tiež ako programový dokument, ktorý spĺňa

základné princípy programového rozpočtovania a sú v ňom vyjadrené zámery rozvoja obce a potreby obyvateľov obce najmenej na tri rozpočtové roky.

Návrh rozpočtu zohľadňuje aj ustanovenia zákona č. 582/2004 o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálny odpad a drobné stavebné odpady v znení neskorších predpisov, zákona č. 564//2004 Z. z. o rozpočtovom určení výnosu dane z príjmov územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a zákona č. 597/2003 Z. z. o financovaní základných škôl, stredných škôl a školských zariadení v znení neskorších predpisov a súvisiace normy. V rozpočte obce sa uplatňuje rozpočtová klasifikácia v súlade s osobitným predpisom. Rozpočtovú klasifikáciu tvorí druhová klasifikácia, organizačná klasifikácia, ekonomická klasifikácia a funkčná klasifikácia.

Návrh viacročného programového rozpočtu bol zverejnený dňa 22. 11. 2023 , v zákonnej lehote v súlade s § 9 ods. 2 zákona 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov.

Po preverení náležitosti a obsahu návrhu viacročného programového rozpočtu na roky 2024 – 2026 konštatujem, že návrh rozpočtu je zostavený v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi a s príslušnými ustanovenia zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy.

Mária Kormanová
hlavná kontrolórka Obce Nesluša